

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Petru Ursache

Judecători: Ghenadie Nicolaev, Petru Moraru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Belinschi Maxim în numele lui Staver Simion, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 ianuarie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Staver Simion Pavel, născut la 14 decembrie 1954, originar din Kazahstan Kzîl-Ordî Terenozek și domiciliat în or. Chișinău, str. Ipotești nr. 55.

Datele referitoare la examinarea cauzei:

1. 19.11.2013 – 20.01.2015 (prima instanță);

2. 23.04.2015 – 15.09.2015 (instanța de apel);

3. 26.11.2015 – 20.01.2016 (instanța de recurs);

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 ianuarie 2015, *Staver Simion Pavel* a fost condamnat în baza art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 700 (șapte sute) unități convenționale, ceea ce constituie 14 000 (paisprezece mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de administrator în societățile comerciale pe un termen de 3 (trei) ani.

Prin aceeași sentință a fost admisă acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții civile Societății Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova, Kuznețov Victor, fiind încasat din contul lui Staver Simion în beneficiul Societății Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova datoria de 682892 (șase sute opt zeci și două mii opt sute nouăzeci și doi) lei.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Staver Simion fiind fondator și deținând funcția de director al S.R.L. „Timpul”, urmărind intenția de a cauza daune considerabile creditorilor, a adus agentul economic la insolvabilitate intenționată în următoarele împrejurări.

Astfel, în scopul neachitării datoriilor sale către Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova, la 03.09.2010, S.R.L. „Timpul”, în persoana inculpatului, s-a adresat către Curtea de Apel Economică a Republicii Moldova cu cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate, din motivul că

are datorii creditoriale în mărime de 1 171 416 lei și se află în incapacitate de plată.

La 06.09.2010 Curtea de Apel Economică a admis spre examinare cererea introductivă depusă de inculpat, iar la 22.02.2011 a pronunțat hotărârea de intentare a procedurii de insolabilitate în privința S.R.L. „Timpul”, confirmând lista creditorilor, în care figurează Iulia Staver (soția lui S. Staver), acționara cu cota de 20% din capitalul statutar al S.R.L. „Timpul”, Staver Svetlana și Podvalenco Iurie.

La 02.02.2012 de către Direcția Generală Control și Revizie a CCCEC a fost emis Actul reviziei economico-financiare la S.R.L. „Timpul”, cod fiscal 1003600097772 care a constatat că, în urma verificării corectitudinii și stabilirii cantității de puiet de pește vărsat în lacul Ghidighici, s-a stabilit că contractul încheiat la 24.02.2007 cu Nr. 1/02-07 de vânzare-cumpărare a puietului de pește, în rate și cu plata amânată cu S.R.L. „Piscipast” are un caracter fictiv, deoarece s-a dovedit faptul că pretinsele livrări de puiet de pește efectuate de S.R.L. „Piscipast” au fost reflectate documentar, dar de facto aceste livrări nu au avut loc.

Astfel, datoria în sumă de 2 589 652 lei, a S.R.L. „Timpul” față de S.R.L. „Piscipast” este una ireală și a constituit elementul definitiv în stabilirea incapacității de plată a întreprinderii S.R.L. „Timpul”, deoarece reprezintă ponderea a 70% din valoarea totală a creanțelor înaintate de creditori.

Din motivul tranzacțiilor dubioase efectuate de către inculpat, întreprinderea S.R.L. „Timpul” nu a fost capabilă de a-și desfășura activitatea economică normală și totodată să-și onoreze obligațiunile conform contractului din 25.01.2007, încheiat cu Societatea Vânătorilor și Pescarilor Moldovei, în persoana președintelui Beșleaga Filip de activitate în comun, având ca obiect colaborarea părților în menținerea și îmbogățirea diversității biologice în lacul de acumulare Ghidighici, precum și creșterea peștelui spre realizare, cu organizarea pescuitului și cu desfășurarea luptei contra braconajului, în rezultatul căruia directorul S.R.L. „Timpul” Staver S. nu a achitat Societății Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova, suma de 576 712 lei și ilegal a reținut în beneficiul său patrimoniul Societății Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova, în sumă de 106 180 lei, cauzându-i daune în proporții deosebit de mari în mărime de 682 892 (șase sute optzeci două mii opt sute nouăzeci doi) lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în cadrul societăților comerciale pe un termen de 5 (cinci) ani.

În motivarea cerințelor sale acuzatorul de stat a indicat că stabilirea inculpatului unei pedepse mai blânde decât cea solicitată nu putea să atingă scopul prevăzut de art. 61 Cod penal, motiv pentru care a considerat-o nefondată.

3.1. Sentința a mai fost atacată de către avocat și inculpat, care au solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea cerințelor sale apelanții au invocat următoarele:

- instanța de fond neîntemeiat a apreciat critic declarațiile martorilor apărării și a ignorat alte probe materiale prezentate în favoarea susținerii nevinovăției inculpatului (facturi, acte de populare a lacului Ghidighici cu puiet de pește, ordine de plată etc.) cărora urma să le dea o apreciere;

- instanța de fond a depășit aprecierile constatate în actul de revizie și raportul de expertiză, odată ce a indicat că inculpatul nu a livrat deloc puiet de pește în lacul Ghidighici, pe când în actele menționate se ridica semnul întrebării referitor la acest aspect;

- instanța de fond nu a ținut cont de faptul că potrivit înțelegerii contractuale între SRL „Timpul” și Asociația Vânătorilor și Pescarilor, ambele părți urmau să investească în puietul de pește ce urma a fi populat în lacul Ghidighici, pe când ultimii nu-și onorau aceste obligații și chiar ulterior încheierii contractului au modificat unilateral dispozițiile acestuia obligînd SRL „Timpul” să achite anual 500 000 lei pentru arenda lacului. La fel, nu s-a ținut cont de faptul că inculpatul nu avea nici o interdicție de a procura marfă în credit (puietul de pește), inclusiv de la rude apropiate;

- constatările din actul de revizie și raportul de expertiză erau eronate, deoarece era netemeinică concluzia că pentru 1 kg de puiet de pește nu se putea solicita 2,5 kg de pește marfă obținut, la fel concluziile acestora s-au bazat doar pe presupuneri;

- instanța de fond neîntemeiat a admis acțiunea civilă, odată ce această latură a fost hotărîită anterior printr-o hotărîre în ordinea procedurii civile.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2015, care a fost pronunțată integral la 13 octombrie 2015, apelurile au fost respinse ca nefondate, fiind menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că analizînd elementele infracțiunii de insolvabilitate intenționată în raport cu acțiunile inculpatului a ajuns la concluzia că instanța de fond corect a statuat asupra vinovăției inculpatului în fapta incriminată. Prin urmare, instanța de apel a constatat intenția, motivul și scopul inculpatului, care, intenționat a dus la insolvabilitate S.R.L. „Timpul” a cărui fondator și director a fost.

Privitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că instanța de fond corect a aplicat prevederile legale și, în conformitate cu prevederile art. art. 7 și 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a indicat că instanța de fond a admis întemeiat acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții civile, încasînd din contul lui Staver Simion în beneficiul părții civile datoria de 682892 lei.

S-a indicat de asemenea că instanța de fond, la examinarea cauzei, a ținut cont de toate circumstanțele cauzei penale, inclusiv și de cele indicate de apelanți.

Instanța de apel a statuat asupra corectitudinii concluziilor instanței de fond, care a conchis că din conținutul declarațiilor martorilor Platon Ion, Podvalenco Iurie, Vrînceanu Victor, Ciudnii Igor, Rotaru Veaceslav și Lincăuțanu Grigore rezulta că aceștia au o poziție părtinitoare față de inculpat, cu care au fost și sunt

colegi de afaceri, inclusiv avînd relații de afinitate și care aveau ca scop favorizarea intereselor inculpatului.

La fel, s-a opinat că declarațiile citate supra au fost combătute de probele aduse de acuzatorul de stat, în special de declarațiile reprezentantului părții vătămate Kuznețov Victor, declarațiile martorilor Ciocoi Oleg, Istrati Simion, Panfil Ion, Cristiu Lilian, precum și de materialele reviziilor economico-financiare tematice efectuate și raportul de expertiză nr. 823 din 24.10.2012.

În acest sens s-a considerat corectă concluzia instanței de fond despre faptul că inculpatul a utilizat prevederile Legii insolvenței nr. 632- XV din 14.11.2001, care reglementa procedura examinării cererii introductive depuse de ultimul, pentru a-și realiza scopul comiterii infracțiunii incriminate lui.

Instanța de apel a stabilit ca fiind constatat faptul că incapacitatea de plată a S.R.L. „Timpul” a fost creată intenționat, în conținutul raportului de expertiză nr. 823 din 24.10.2012 fiind menționat expres acest fapt.

S-a mai indicat că în cadrul soluției de individualizare a pedepsei stabilite inculpatului, instanța de fond a ținut cont de toate circumstanțele pricinii, elucidînd elementele cauzei în ansamblu, numind acestuia o pedeapsă echitabilă în raport cu acțiunile comise, emițînd o sentință legală și întemeiată.

În concluzia celor expuse, instanța de apel a indicat că instanța de fond și-a motivat soluția menționată, nu a comis careva omisiuni, erori sau viciu fundamental, a stabilit vinovăția inculpatului, ținînd seama de toate circumstanțele cauzei și i-a stabilit o pedeapsă echitabilă.

6. Hotărîrile instanțelor de fond și apel sunt atacate cu recurs ordinar de către avocatul Belinschi Maxim în numele inculpatului, care a fost depus la 11 noiembrie 2015 și care, întemeindu-se pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. pct. 1), 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare a inculpatului. La fel recurentul solicită adoptarea unei încheieri de suspendare a executării deciziei atacate în latura civilă.

În motivarea cerințelor sale recurentul indică următoarele:

- organul de urmărire penală, instanțele de fond și apel au omis să verifice calitatea de parte vătămată și parte civilă a Asociației Vînătorilor și Pescarilor din Republica Moldova, care niciodată nu a dispus de dreptul de posesie, folosință și dispoziție asupra lacului Ghidighici, în acest sens lipsind prejudiciul cauzat victimei care nu există;

- instanțele de fond și apel eronat au constatat că inculpatul intenționat a agravat situația economico-financiară a SRL „Timpul” cu scopul de a nu restitui datoriile Asociației Vînătorilor și Pescarilor, odată ce primul nu a realizat nici un venit din investiție, pe cînd ultima a primit peștele puiet, care între timp s-a transformat în pește marfă, crescînd respectiv și valoarea acestuia, fapt ce a poziționat Asociația Vînătorilor și Pescarilor în situația de îmbogățire fără justă cauză cu peștele crescut în lac;

- instanțele de fond și apel neîntemeiat au apreciat critic declarațiile martorilor apărării și au ignorat alte probe materiale prezentate în favoarea susținerii nevinovăției inculpatului (facturi, acte de populare a lacului Ghidighici cu puiet de pește, ordine de plată etc.) cărora urmau să le dea o apreciere;

- constatările din actul de revizie și raportul de expertiză erau eronate, deoarece era netemeinică concluzia că pentru 1 kg de puiet de pește nu se putea solicita 2,5 kg de pește marfă obținut, la fel concluziile acestora s-au bazat doar pe presupuneri;

- instanțele de fond și apel neîntemeiat au admis acțiunea civilă, odată ce această latură a fost hotărâtă anterior printr-o hotărîre în ordinea procedurii civile, Asociația Vânătorilor și Pescarilor nu se poate pretinde drept parte vătămată și civilă și nici nu au fost cercetate probe care să confirme cauzarea prejudiciului invocat.

6.1. Pe cauză este depusă referință de către reprezentantul Asociației Vânătorilor și Pescarilor care se pronunță pentru inadmisibilitatea recursului declarat din următoarele motive:

- argumentele invocate cu privire la pretinsa lipsă a calității de parte vătămată și parte civilă a Asociației Vânătorilor și Pescarilor, pe lângă faptul că sunt neîntemeiate, nu au fost invocate în apel, motiv pentru care, în baza art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală nu pot fi invocate nici în recurs;

- soluția cu privire la latura civilă este corectă și constituie temei de adresare cu o cerere de revizuire a hotărîrilor judecătorești de încasare a datoriilor în favoarea Asociației Vânătorilor și Pescarilor;

- nu s-a indicat asupra căror argumente nu s-a pronunțat instanța de apel, făcîndu-se referire la pct. 2 din recursul declarat, în care nu se specifică careva argumente;

- în recurs nu s-a indicat nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) și 12) Cod de procedură penală.

6.2. Pe cauză mai este depusă referință de către procuror, care se pronunță pentru inadmisibilitatea acestuia, odată ce din materialele cauzei rezultă că acțiunile efectuate de către organul de urmărire penală au fost legale în cadrul procesului penal și nu a fost admisă încălcarea prevederilor procesual penale, care ar putea condiționa comiterea unor erori grave de drept.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil fiind necorespunzător după formă și conținut prevederilor legale, din următoarele motive.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 429 și 430.

Din conținutul prevederilor art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, rezultă că recursul se depune de persoanele menționate în art. 421 și trebuie să fie motivat. În raport cu art. art. 421 și 401 alin. (2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul ordinar în numele inculpatului poate fi declarat și de către apărătorul împuternicit în modul prevăzut de lege (prin mandat).

În aceeași ordine de idei, din conținutul prevederilor art. 430 pct. 2) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să cuprindă numele și prenumele recurentului, **calitatea procesuală** sau mențiune cu privire la persoana interesele căreia le reprezintă și adresa ei.

Potrivit materialelor dosarului, recursul ordinar a fost declarat de către avocatul Belinschi Maxim în numele inculpatului Staver Simion. Avocatul capătă calitatea de apărător din momentul în care și-a asumat angajamentul de a apăra interesele persoanei în cauză, cu consimțământul acesteia. Apărătorul, după ce și-a asumat angajamentul de a apăra, trebuie să anunțe despre aceasta organul de urmărire penală sau instanța. Împuternicirile avocatului se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Potrivit prevederilor art. 67 alin. (6) pct. 2) Cod de procedură penală, apărătorul încetează participarea în cauză în această calitate dacă nu are împuterniciri de a participa în continuare în această cauză. Astfel, în mandatul avocatului pot fi indicate împuternicirile pentru acordarea asistenței juridice în toate etapele procesului penal (urmărirea penală, judecarea cauzei în instanța de fond, judecarea cauzei în instanța de apel, recurs etc.), sau numai pentru unele din ele (judecarea cauzei în instanțele de fond), precum este reflectat în mandatul avocatului în prezenta cauză. Odată cu transmiterea cauzei în următoarea etapă a procesului penal, în speță în recursul ordinar, se consideră expirate și împuternicirile apărătorului. Pentru activitatea de mai departe se cere prezentarea unui nou mandat.

După cum rezultă din materialele cauzei, inculpatul a fost reprezentat în instanțele de fond de către avocatul Belinschi Maxim, fiind anexat în acest sens și mandatul avocatului (V. 4, f.d. 97), acesta cuprinzând mențiunea despre împuternicirea de a acorda asistență juridică în cauza penală privind învinuirea lui Staver Simion de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 252 alin. (2) Cod penal, **în instanțele de fond**. În anexa la recursul ordinar declarat de către avocat, este indicat că mandatul său este anexat la materialele cauzei, însă după cum rezultă din acestea, se constată că ulterior nu a mai fost anexat vreun mandat al avocatului Belinschi Maxim privind împuternicirea sa de participa în continuare în cauză în numele inculpatului în etapa recursului ordinar.

Reieșind din cele expuse, rezultă că recursul declarat nu corespunde cerințelor de formă și conținut, avînd în vedere faptul că avocatul Belinschi Maxim nu avea împuterniciri pentru a declara recurs ordinar, motiv pentru care acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

Suplimentar la cele relatate supra, se atrage atenția asupra faptului că hotărârile contestate în ordinea recursului ordinar pot fi supuse verificării doar în baza unei cereri de recurs ce corespunde cerințelor de formă și conținut, iar din motiv că aceste condiții nu sunt întrunite în prezenta cauză, Colegiul penal nu va discuta legalitatea hotărârilor adoptate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Belinschi Maxim în numele lui Staver Simion împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel

Chișinău din 15 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Staver Simion Pavel*, deoarece recursul nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 februarie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru